

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem, JUDr. Radkou Semelovou, v právní věci

navrhovatele: B.P., XXXXX

práv. zast.: Mgr. Vladimírem Dvořáčkem, advokátem, Pekařská 13, 602 00 Brno

proti

odpůrci: P.B., nar. XXXXX, bytem XXXXX

práv. zast.: Mgr. Antonínem Zralým, advokátem, Ponávka 2, 602 00 Brno

o zaplacení 5.000.000,- Kč s příslušenstvím

t a k t o :

I. Žaloba, kterou se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení 5,000.000,-Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % p.a. od 7.3.1999 do zaplacení, se zamítá.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 1,214.676,- Kč, k rukám právního zástupce žalovaného, do 3 dnů od právní moci usnesení.

III. Žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů státu České republiky na účet Krajského soudu v Brně č. účtu 3703-5720621/0710, KS 1148, VS 4122007110 u ČNB, pobočky v Brně 5.720,- Kč, do 3 dnů od právní moci usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem doručeným soudem dne 8.3.1999 domáhal po žalovaném zaplacení 5,000.000,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % p.a. od 7.3.1999 do zaplacení a náhrady nákladů řízení. V návrhu uvedl, že dne 7.3.1995 uzavřel s odpůrcem smlouvu o převodu obchodního podílu ve společnosti SAMAB spol. s r.o., a to na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 7.3.1995. Způsob vypořádání za převod obchodního podílu byl dohodnut tak, že firma SAMAB se vyrovná s navrhovatelem dle dohody ze dne 8.2.1995, odpůrce se zavázal zaplatit navrhovateli na jeho obchodní podíl částku 5,000.000,- Kč do čtyř let od uskutečnění převodu. Na základě uzavřené dohody byla provedena změna zápisu v obchodním rejstříku. Odpůrce žádné vyrovnání s navrhovatelem neprovedl.

Ve věci bylo rozhodnuto rozsudkem pro zmeškání dne 22.9.2003. Tento rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 347/2004-89 a věc byla vrácena soudem k dalšímu řízení. Znovu bylo prvostupňovým soudem ve věci rozhodnuto usnesením č.j. 41 Cm 475/99-149 ze dne 29.5.2006. Návrh byl zamítnut a navrhovatel byl zavázán k náhradě nákladů řízení odpůrci. Soud vyšel z listinných důkazů – zápisu z pracovní porady konané dne 16.12.1994, zápisu o usnesení valné hromady ze dne

7.3.1995, ze smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 7.3.1995, z dohody o podmínkách o převodu obchodního podílu na firmě SAMAB s.r.o. ze dne 8.2.1995, výslechu svědka Z.J. a dospěl k závěru, že smlouva o převodu obchodního podílu ze dne 7.3.1995 neobsahuje cenu za převod obchodního podílu, tudíž tato smlouva je z důvodu její neurčitosti absolutně neplatná. V odvolacím řízení (na základě odvolání navrhovatele) bylo usnesení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu potvrzeno. Rovněž odvolací soud dospěl k závěru, že smlouva o převodu obchodního podílu uzavřená mezi navrhovatelem a odpůrcem je pro neurčitost neplatná. Z této smlouvy jejím stranám žádná vzájemná práva a povinnosti nevznikly a proto nárok na zaplacení požadované částky z této smlouvy nelze dovodit. Proti rozhodnutí odvolacího soudu bylo podáno navrhovatelem dovolání, o němž bylo rozhodnuto Nejvyšším soudem ČR usnesením č.j. 29 Cdo 1899/2009-271 ze dne 28.4.2010. Nejvyšší soud ČR v něm rovněž dospěl k závěru, že smlouva o převodu obchodního podílu uzavřená mezi navrhovatelem a odpůrcem je absolutně neplatná pro neurčitost, neboť v ní není obsaženo ujednání o bezúplatnosti převodu či ceně za převod obchodního podílu. Podle dovolacího soudu však odvolací soud pochybil, když se spokojil pouze se závěrem, že obchodní podíl navrhovatele na odpůrce na základě této smlouvy nikdy nepřešel a nevzal v úvahu, zda uplatněný nárok nelze právě posoudit jinak, a to jako nárok z bezdůvodného obohacení. Z obsahu spisu totiž vyplývá, že odpůrce na základě neplatné smlouvy vykonával práva společníka („užíval“ obchodní podíl navrhovatele). Dále Nejvyšší soud ČR uvedl „je-li smlouva neplatná, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal (§ 457 občán.zák.). Není-li to možné, musí být poskytnuta peněžitá náhrada (§ 458 odst. 1 občán.zák.). Tak je tomu například tehdy, dojde-li k vydržení obchodního podílu (k vydržení obchodního podílu srovnej usnesení Nejvyššího soudu ČR uveřejněné pod číslem 50/2008 Sb. soudních rozhodnutí a stanovisek)“. Dovolací soud tedy dospěl k závěru, že pokud se odvolací soud nezabýval tím, zda se odpůrce na úkor navrhovatele bezdůvodně neobohatil a zda není navrhovatel povinen obohacení vydat, je právní posouzení věci neúplné a tudíž i nesprávné. Nejvyšší soud ČR proto usnesení odvolacího soudu zrušil a protože důvody, pro které nemohlo uvedené rozhodnutí obstát, dopadají i na usnesení soudu prvního stupně zrušil i usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29.5.2006 č.j. 41 Cm 475/99-149 a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Soud prvního stupně v dalším řízení vycházel z rozhodnutí soudů vyšších stupňů, které konstatovaly, že smlouva o převodu obchodního podílu ze dne 7.3.1995 je absolutně neplatná pro neurčitost, neboť neobsahuje žádné ujednání o úplatnosti či bezúplatnosti převodu. Nadále se tedy zabýval pouze posouzením nároku navrhovatele z titulu případného bezdůvodného obohacení, které mohlo vzniknout tak, že odpůrce po určitou dobu užíval jeho obchodní podíl a případně mohl tento obchodní podíl vydržet. Soud vyzval navrhovatele, aby doplnil rozhodné skutečnosti, na základě kterých vyvozuje, že došlo u odpůrce k vydržení obchodního podílu a kdy k takovému vydržení došlo a v jaké výši odpůrci bezdůvodné obohacení na úkor navrhovatele vzniklo. Navrhovatel skutková tvrzení doplnil v podání ze dne 23.8.2010 a 9.11.2010 uvedl, že odpůrce užíval obchodní podnik navrhovatele ve společnosti SAMAB spol. s r.o. v dobré víře, že mu tento obchodní podíl patří, a to od okamžiku uzavření neplatné smlouvy o převodu obchodního podílu až do zániku společnosti, tj. ode dne 7.3.1995 až do 13.12.2006. Lhůta pro vydržení obchodního podílu tak začala plynout ode dne 7.3.1995. Navrhovatel poukázal na aktuální judikaturu Nejvyššího soudu ČR, podle které lze obchodní podíl vydržet, a to analogicky jako věc movitou ve lhůtě 3 let. K vydržení obchodního podílu odpůrcem tak došlo k datu 7.3.1998. O dobré víře odpůrce, že mu obchodní podíl patří, svědčí podle navrhovatele zejména postoj odpůrce, který nikdy

nenamítal, že mu obchodní podíl navrhovatele nepatří a v průběhu let 1995 – 1998 a i následně s obchodním podílem nakládal. Bezdůvodné obohacení odpůrce na úkor navrhovatele spatřoval navrhovatel ve dvou rovinách:

- a) Pokud odpůrce obchodní podíl navrhovatele ke dni 7.3.1998 vydržel, obohatil se na úkor navrhovatele o hodnotu vydrženého obchodního podílu představující podíl 41,666 % na společnosti SAMAB spol. s r.o. Hodnota jeho obchodního podílu k datu 7.3.1998 činila nejméně 5,000.000,- Kč. Podle navrhovatele k bezdůvodnému obohacení došlo již k datu 7.3.1995.
- b) Odpůrce získal bezdůvodné obohacení také tím, že mu byly vyplaceny podíly na zisku společnosti SAMAB spol. s r.o. z titulu držení obchodního podílu navrhovatele v období od 7.3.1995 do 7.3.1998. Navrhovatel neměl k dispozici účetní doklady společnosti, proto toto bezdůvodné obohacení odhadl na částku 1,5 mil. Kč. Vycházel ze znalosti o ziskovosti společnosti z předchozího období, která se pohybovala okolo 1 mil. Kč.

Navrhovatel požadoval zaplacení žalované částky 5,000.000,- Kč přednostně z titulu bezdůvodného obohacení popsaného pod písmenem a) pouze pro případ, že by bylo zjištěno, že hodnota obchodního podílu navrhovatele dle navrhovaného znaleckého ocenění je nižší než žalovaná částka, potom uplatňoval zbývající částku až do žalované výše z titulu bezdůvodného obohacení popsaného pod bodem b).

Odpůrce se k doplněným žalobním tvrzením vyjádřil v podání ze dne 20.9.2010 a 28.11.2010 a navrhl zamítnutí návrhu. Na úvaze soudu ponechal vyhodnocení otázky, zda obchodní podíl navrhovatele vydržel. Pokud by k tomu však došlo, tvrdil, že nabytím obchodního podílu odpůrce vydržením se na úkor navrhovatele nijak neobohatil, neboť předpokladem vzniku právního vztahu z bezdůvodného obohacení je neoprávněné získání majetkových hodnot na úkor jiného. Vydržení je ovšem právem uznáný a dovolený důvod přesunu majetkových hodnot a proto takto nabyté majetkové hodnoty, včetně obchodního podílu, nemohou být předmětem bezdůvodného obohacení. Odpůrce rovněž nesouhlasil s tím, že by hodnota jeho obchodního podílu k datu 7.3.1998 činila nejméně 5 mil. Kč. Ohledně bezdůvodného obohacení, které mělo odpůrci na úkor navrhovatele vzniknout „užíváním“ obchodního podílu odpůrcem, namítl odpůrce promlčení tohoto nároku. Poukázal na skutečnost, že skutková tvrzení týkající se takového bezdůvodného obohacení navrhovatel nejprve poprvé uvedl až dne 24.8.2010 (uvedl, že se domáhá bezdůvodného obohacení spočívajícího v částkách vyplacených odpůrci z titulu podílu na zisku společnosti SAMAB spol. s r.o. odpovídajících podílu navrhovatele v této společnosti za období od 7.3.1995 do 7.3.1998). Čtyřletá promlčecí lhůta podle odpůrce začala běžet dnem 7.3.1998 a uplynula dnem 7.3.2002. Případný nárok odpůrce je tak promlčen. Dále odpůrce uvedl, že pokud cokoliv od společnosti SAMAB spol. s r.o. přijal na podílu na zisku, není oprávněn toto nárokovat navrhovatel, neboť platí, že jde o nárok, který může svědčit pouze společnosti, která podíl na zisku společníkovi vyplatila. Skutečný společník se nemůže domáhat nároku na zaplacení podílu na zisku odpovídajícímu jeho obchodnímu podílu vůči jinému společníkovi, ale takového plnění se musí domáhat jedině od společnosti. Navrhovateli tak nesvědčí, pokud se týká tohoto nároku, aktivní legitimace. Odpůrce se ve svých podáních zabýval i právním rozбором otázky, jak mohlo navrhovateli na úkor odpůrce vzniknout nějaké bezdůvodné obohacení. Poukázal na skutečnost, že neplatná smlouva o převodu obchodního podílu, neupravovala žádné vzájemné závazky (zaplacení ceny za převáděný podíl sjednáno nebylo), proto se ve věci nemůže uplatnit synallagma ve smyslu § 457 obč.n.zák. a je nutné použít toliko úpravu v ust. § 451 obč.n.zák. Odpůrci vznikla v důsledku neplatnosti smlouvy ze dne

Pokračování:

7.3.1995 při aplikaci § 451 odst. 1 obč.zák. pouze povinnost vydat navrhovateli převedený obchodní podíl ve společnosti SAMAB spol. s r.o. Odpůrce žádné plnění z neplatné smlouvy o převodu obchodního podílu navrhovatele ve společnosti SAMAB spol. s r.o. uzavřené dne 7.3.1995 nezískal. Pokud odpůrce vykonával ve vztahu ke společnosti v období od 7.3.1995 do 7.3.1998 práva společníka v rozsahu obchodního podílu navrhovatele tím, že hlasoval na valných hromadách a takto obchodní podíl navrhovatele užíval, potom se tímto nijak neobohatit na úkor navrhovatele, neboť se mu výkonem těchto práv žádného majetkového prospěchu nedostalo. Odpůrcův majetek se tímto „užíváním“ obchodního podílu navrhovatele ani nezvýšil, ani nezmenšil oproti stavu, kdyby takto obchodní podíl neužíval. Pokud v důsledku vydržení odpůrce předmětný obchodní podíl ve společnosti SAMAB spol. s r.o. vydržením ke dni 7.3.1998 nabyl, opět se tím neobohatit, protože vydržení je právním řádem aprobovaný titul pro změnu vlastnictví. Za dobu od 7.3.1995 do 7.3.1998 pak účastník žádné užitky, které obchodní podíl teoreticky přináší (ať již podíl na zisku, či podíl na likvidačním zůstatku anebo vypořádací podíl, případně výplatu související se snížením základního kapitálu, nezískal a i kdyby získal, stalo by se tak v dobré víře, že mu obchodní podíl patří a tak by mu svědčil originární způsob nabytí vlastnictví těchto užitků. Toto své vyjádření ohledně nabytí užitků z obchodního podílu odpůrce později v podání ze dne 19.1.2015 modifikoval tak, že připustil, že valná hromada společnosti SAMAB spol. s r.o. rozhodla o rozdělení zisku za rok 1995, kdy bylo společníkovi k výplatě určeno 58.550,61 Kč (rozhodnutí valné hromady ze dne 17.12.1996). Na navrhovatele s podílem 40/240 z částky 58.550,61 Kč připadá částka 24.396,10 Kč před zdaněním 25 % sazbou daně z příjmu fyzických osob – po zdanění je to 18.297,10 Kč (daň z tohoto podílu na zisku byla již zaplacená). Navrhovatel odpůrce nikdy žádnou výzvou k vyplacení této částky nevyzval. Podle odpůrce je tento nárok již promlčen, navíc odpůrce poukázal na úpravu obchodního zákoníku – ust. § 123, podle něhož se podíl na zisku vyplácí v poměru obchodních podílů společníků a podíl na zisku vyplacený v rozporu s tímto ustanovením jsou společníci povinni společnosti vrátit. Pokud tedy nebyl odpůrce jediným společníkem, nýbrž společníkem, kterému svědčil obchodní podíl ve výši 140/240 náležel navrhovateli a přesto mu byl vyplacen celý podíl na zisku, došlo k porušení pravidla § 123 odst. 1 obč.zák. a danou část podílu na zisku byl odpůrce povinen vrátit společnosti. Neoprávněně vyplacený podíl na zisku se totiž vrací společnosti, která zisk vyplatila a nikoliv ochuzenému společníkovi, na jehož úkor jiný společník získal. Ochuzenému společníkovi zůstalo zachováno právo domáhat se vyplacení podílu na zisku na společnosti. Po provedeném dokazování odpůrce opakovaně poukazoval na skutečnost, že navrhovatel neunesl v řízení důkazní břemeno, když vůbec neprokázal, že odpůrce na jeho úkor nějaké bezdůvodné obohacení mohl získat. Opakovaně tak navrhoval zamítnutí žaloby.

Soud v řízení provedl důkazy listinami předloženými účastníky řízení, výpověďmi svědků a znaleckým posudkem. Z těchto důkazů zjistil následující skutečnosti:

Ze zápisu z pracovní porady ze dne 16.12.1994 soud zjistil, že tehdejší společníci společnosti SAMAB spol. s r.o. vyjádřili ochotu odprodat odpůrci své obchodní podíly s tím, že základem ceny je částka 3 – 5 mil. Kč za 42 % podílu a splatnost této částky by se měla pohybovat v rozmezí 0 – 4 roky.

Ze zápisu o usnesení valné hromady ze dne 7.3.1995 bylo zjištěno, že valná hromada společnosti SAMAB spol. s r.o. konaná za účasti všech společníků, jednomyslně rozhodla o

udělení souhlasu k převodu obchodních podílů společníků B. P., Z.J. a R. L. na odpůrce.

Ze smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 7.3.1995 vyplývá, že navrhovatel převedl celý svůj obchodní podíl ve společnosti SAMAB spol. s r.o. na odpůrce, z listiny však nevyplývá, zda převod byl uskutečněn úplatně či bezúplatně.

Z dohody o podmínkách převodu obchodního podílu na firmě SAMAB spol. s r.o. ze dne 8.2.1995 bylo zjištěno, že mezi navrhovatelem a odpůrcem byla uzavřena dohoda o podmínkách převodu obchodního podílu na firmě SAMAB spol. s r.o. z navrhovatele na odpůrce, přičemž k vyrovnání ceny převodu podílu měly být použity v dohodě specifikované věci a finanční částky. K převodu vlastnictví k věcem a vyplacení všech finančních částek podle dohody mělo dojít ke dni podpisu smlouvy o převodu obchodního podílu a jeho schválení valnou hromadou ve společnosti SAMAB s.r.o.

Z výpovědi svědka V.H. soud zjistil, že byl likvidátorem společnosti SAMAB s.r.o., IČ: 15545776 a v minulosti byl jejím daňovým poradcem. Činnost daňového poradce vykonával pro společnost SAMAB spol. s r.o. na základě smlouvy o výkonu daňového poradenství. Z důvodu povinnosti mlčenlivosti daňového poradce se svědek nevyjádřil ke skutečnostem, se kterými se seznámil ve funkci daňového poradce u společnosti SAMAB s.r.o. Vypovídal pouze o skutečnostech, které se týkají likvidace uvedené společnosti. Poté, co se jako likvidátor seznámil se stavem společnosti, zjistil, že tato je zadlužena a byl podán v souladu se zákonem návrh na konkurz, který byl zamítnut z důvodu nedostatku majetku postačujícího na náklady konkurzu. Poté byla společnost na základě návrhu vymazána z obchodního rejstříku v prosinci 2006. Svědek při své činnosti vycházel z účetních dokladů společnosti, které obdržel od účetní společnosti paní K.. Další listiny mu byly předány odpůrcem. Majetek likvidované společnosti byl zachycen v oficiálních dokladech společnosti, které jsou veřejně dostupné. Do Sbírký listin vedené rejstříkovým soudem svědek zakládal rozvalu a výkaz zisků a ztrát likvidované společnosti za léta 2002, 2003 a 2005. Po dobu působení ve funkci likvidátora zakládal do Sbírký listin tyto doklady za všechny roky. Likvidovaná společnost nevladnila žádný movitý a nemovitý majetek, neměla podíly v jiných společnostech a nevladnila ani žádný jiný bankovní účet. Peněžní hotovost se pohybovala kolem 20.000,- Kč. Svědek převzal účetnictví společnosti, to po jeho zániku bylo uloženo v archívu, některé doklady byly v souladu se zákonem skartovány.

Z výpovědi svědkyně Z.J. soud zjistil, že v letech 1991 – 1992 byla zaměstnancem ve společnosti SAMAB s.r.o. V roce 1994 vznikly mezi společníky ve firmě SAMAB s.r.o. neshody a tři společníci (svědkyně, JUDr. P. a L.) se rozhodli, že svůj podíl převedou na navrhovatele. Dohodli se, že hodnota firmy je asi 12 mil. Kč. S ohledem na výši podílů potom měla být tato částka rozdělena tak, že navrhovatel a odpůrce dostanou 5 mil. Kč (podíly 42 %), svědkyně a L. dostanou po 1 mil. Kč (podíl každý 8 %). Bylo dohodnuto uzavření smlouvy o převodech obchodních podílů, tato smlouva následně byla podepsána u notáře s tím, že odpůrce měl navrhovateli zaplatit finanční prostředky, k tomu však nedošlo. Navrhovatel neobdržel ani listiny o převodu obchodního podílu. Ostatní společníci dostali u notáře po jednom vyhotovení smlouvy, navrhovatel ji však nedostal. Během své výpovědi svědkyně připustila, že probíhala o převodech obchodních podílů ve společnosti SAMAB s.r.o. různá jednání a částky za obchodní podíly se měnily.

Pokračování:

- 6 -

15/41 Cm 71/2010

Připustila, že je možné, že navrhovatel měl dostat za převod obchodního podílu 3 mil. Kč. Svědkyně si však vzpomínala, že hodnota obchodní společnosti byla oceněna částkou 12 mil.

Kč a podle svědkyně to byla částka odpovídající. Společnost SAMAB s.r.o. provozovala v letech 1994 – 1995 časopis NOS, inzertní časopis. Společnost měla obrát cca 34 mil. Kč. Podle svědkyně byl kladný hospodářský výsledek společnosti i v roce 1994. Svědkyně dále uvedla, že s odpůrcem uzavírala dvě smlouvy o prodeji obchodního podílu, jednu na konci roku 1994, která se později zrušila a další v roce 1995. V žádné smlouvě nebyla finanční částka za prodej obchodního podílu uvedena. Svědkyně také žádnou částku za prodej obchodního podílu neobdržela. Na základě smlouvy o převodu obchodního podílu ze dne 19.12.1994 svědkyně obdržela částku 50.000,- Kč, podle ní se jednalo o částku za vložený vklad do společnosti SAMAB s.r.o.

Z výpovědi svědka R. L. soud zjistil, že v letech 1994 – 1995 působil ve firmě SAMAB s.r.o. jako společník i jako zaměstnanec. Podle svědka byla finanční situace firmy SAMAB s.r.o. velmi dobrá, mezi společníky však byly rozpory. Odpůrce řadu informací o společnosti ostatním společníkům neposkytoval. Bylo tedy přijato rozhodnutí, že buď z firmy odejde odpůrce nebo tři zbývající společníci, včetně svědka. Odpůrce nabídnul svědkovi, že jeho obchodní podíl odkoupí, totéž bylo nabídnuto i paní J. a navrhovateli. Následně byly připraveny smlouvy na převod obchodního podílu a za převod bylo slíbeno zaplacení určité částky. Z této přislíbené částky obdržel svědek pouze část, zbytek mu odpůrce nezaplatil. Svědek se dohodl s odpůrcem na zaplacení částky 750.000,- Kč za převod obchodního podílu. Paní J. měla dostat 1 mil. Kč, kolik měl dostat navrhovatel, svědek nevěděl. Na jednání však bylo přislíbeno, že se odpůrce s navrhovatelem adekvátně vyrovná. Částku 750.000,- Kč za převod obchodního podílu navrhl svědkovi odpůrce, svědek ji akceptoval, tato částka mu připadala jako adekvátní. Svědek připustil, že ohledně převodů obchodních podílů proběhlo několik jednání a byly měněny i varianty, jak tento převod provést. Podle svědka měla společnost SAMAB s.r.o. hodnotu přes 10 mil. Kč. Svědek se domníval, že o hodnotě firmy bylo při jednáních o převodech obchodních podílů hovořeno a snad existoval i dokument, kde byla zaznamenána hodnota firmy. Hlavní náplní společnosti SAMAB s.r.o. v letech 1994 – 1995, byla reklama a inzerce. V roce 1994 byl podle svědka výsledek hospodaření společnosti ziskový. Rovněž svědek L. uvedl, že s odpůrcem sepsal minimálně dvě smlouvy o převodu obchodního podílu, jednu v roce 1994 a druhou v roce 1995. Ve smlouvě byla uvedena výrazně nižší cena za převod obchodního podílu, než na jaké se svědek s odpůrcem dohodnul.

Z výpovědi svědkyně M.K. soud zjistil, že působila ve firmě SAMAB s.r.o. jako účetní. Vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu (psychické problémy), se nebyla schopna vyjádřit k majetkovým poměrům ve společnosti SAMAB s.r.o., ani ke konkrétní době, po kterou ve společnosti pracovala. Doklady o účetnictví společnosti doma nikdy neměla, všechny byly ve firmě. Nic dalšího svědkyně nebyla schopna uvést.

Z výpovědi svědka J.P. bylo zjištěno, že v letech 1992 – 1994 pracoval u společnosti SAMAB s.r.o. na pozici šéfredaktora v inzertním časopisu NOS a zároveň působil ve funkci zástupce ředitele společnosti SAMAB s.r.o. Podle svědka byla společnost SAMAB s.r.o. velmi dobře ekonomicky prosperující společností, kdy podle odhadu svědka roční obrát se mohl pohybovat na hranici 20 mil. Kč. Po odchodu svědka z této firmy se z jemu neznámých důvodů zhoršila ekonomika a společnost byla dána do likvidace. Svědek potvrdil, že ve společnosti byly rozpory mezi společníky, což bylo také

Pokračování:

důvodem jeho odchodu ze společnosti. Svědek byl přítomen mnoha sporům mezi odpůrcem a společníky a dokonce vyslechnul telefonát odpůrce, ve kterém dával příkaz účetní společnosti, že se k tomuto účetnictví nesmí dostat navrhovatel i svědkovi bylo zakázáno poskytnout

jakékoliv informace některému ze společníků. Svědek ve společnosti SAMAB s.r.o. pracoval minimálně dva roky v letech 1993 – 1994. V době působení svědka ve společnosti se společnost zabývala vydáváním týdeníku NOS a měsíčníku COLORNOS. Dceřiná společnost společnosti SAMAB s.r.o. měla tiskárnu, která se jmenovala GRANOS. V letech 1993 – 1994 byl náklad časopisu NOS cca 220.000 ks/každý týden a časopisu COLORNOS 60.000 – 100.000 ks/měsíčně. Průměrná tržba za jedno číslo časopisu NOS byla podle odhadu svědka 800.000,- Kč – 1.000.000,- Kč (časopis se vydával v rozpětí 24 – 32 stran, pokud měl menší počet stran, potom týdenní tržba byla nižší, cca 700.000,- Kč). Podle odhadu svědka výrobní náklady na jedno číslo nečinily ani polovinu z tržby. Časopis se distribuoval do domovních schránek nebo do sídla firem, zisk tak závisel na zaplacených fakturách od inzerentů. V době působení svědka ve společnosti odhadl svědek počet nezaplacených faktur od inzerentů na 7 % z celkového počtu vydaných faktur za dané období. Podle svědka tak činnost společnosti SAMAB s.r.o. v letech 1993 – 1994 musela být zisková. V době, kdy nastoupil do funkce u této společnosti bylo obecně známo, že firma prosperovala velmi dobře. Jaké zisky měla společnost v letech 1993 – 1994, svědek nevěděl, neboť neměl k dispozici daňová priznání společnosti. Svědek uvedl, že při jednáních ohledně případného prodeje firmy SAMAB s.r.o. bylo uvažováno o částce 12,500.000,- Kč za celou firmu. Jen hodnota ochranné známky NOS se v té době pohybovala kolem cca 2 mil. Kč. Sám odpůrce si společnost cenil na vyšší částku, neboť při jednáních, kterých se svědek účastnil, uváděl, že za 12,500.000,- Kč by společnost neprodal. V roce 1994 svědek ze společnosti SAMAB s.r.o. odešel a založil si vlastní společnost, která se rovněž zabývala vydavatelskou činností, vydávala Reklamní a realitní listy a tento časopis byl rovněž distribuován do schránek.

Z dopisu odpůrce ze dne 8.3.1995 adresovaného navrhovateli bylo zjištěno, že účastníci řízení v této době se domlouvali na finančním vyrovnání za podíl navrhovatele a bylo sjednáváno další jednání. Rovněž dopis navrhovatele ze dne 9.3.1995, který je reakcí na dopis uvedený v předchozím odstavci, potvrzuje jednání účastníků řízení o finančním vyrovnání za podíl navrhovatele.

Ze zápisu z usnesení společníků – účastníků řízení společnosti SAMAB s.r.o. z 12.10.1994 soud zjistil, že minimální cena společnosti s.r.o. byla stanovena na 12,000.000,- Kč. Ze zápisu je též patrné, že společníci společnosti SAMAB s.r.o. v té době jednali o prodeji firmy jako celku, případně o rozdělení společnosti na více samostatných společností.

Odpůrce popíral pravost dopisu ze dne 8.3.1995 s tím, že takovou listinu nese-psal, nepodepsal a neodeslal. K listinám, na kterých je zaznamenáno nějaké jednání o finančním vyrovnání, příp. nějaké částky, např. hodnota společnosti SAMAB spol. s r.o. 12,000.000,- Kč, odpůrce uváděl, že je v nich zaznamenáno spíše přání vyslovované navrhovatelem nebo cena vykonstruovaná navrhovatelem, nikoliv však cena reálná.

Navrhovatel se v průběhu soudního řízení pokusil zjistit skutečnosti potřebné ke stanovení výše jím požadovaného bezdůvodného obohacení z titulu neoprávněného užívání jeho obchodního podílu odpůrcem. Z účetnictví společnosti SAMAB spol. s r.o. (později RUKOLD Brno spol. s r.o.) a z dalších listin týkajících se hospodaření této společnosti, se pokoušel zjistit, zda v průběhu existence této společnosti, v době, kdy jeho obchodní podíl

Pokračování: - 8 - 15/41 Cm 71/2010

neoprávněně užíval odpůrce, došlo k vyplacení nějakých částek odpůrci, i když měly připadnout navrhovateli. Za účelem zjištění těchto skutečností navrhoval provést důkazy rejstříkovým spisem společnosti SAMAB spol. s r.o., vyžádáním účetních závěrek, daňových

přiznání k dani z příjmu právnických osob a k DPH společnosti SAMAB s.r.o. za léta 1994 – 2001 u Finančního úřadu Brno III, účetnictvím společnosti SAMAB s.r.o. za roky 1994 – 1999, od odpůrce účetních závěrek, daňových přiznání k dani z příjmu právnických osob a k DPH společnosti SAMAB s.r.o. za období let 1994 – 2001 a účetnictví společnosti za období 1994 – 1999 od Moravského zemského archivu a také znaleckým posudkem z oboru ekonomika – specializace oceňování podniku. Dále se navrhovatel pokoušel zjistit některé skutečnosti týkající se ekonomických výsledků společnosti SAMAB s.r.o. ze spisů Městského soudu v Brně sp.zn. 27 Nc 1128/2001 a 13 C 50/1996 a Krajského soudu v Brně sp.zn. 16 Cm 549/1995. V řízení bylo zjištěno, že ve spise 27 Nc 1128/2001 a 16 Cm 549/1995 nejsou založeny žádné doklady, které by o hospodaření společnosti SAMAB s.r.o. vypovídaly. Ze spisu 13 C 50/1996 vedeného Městským soudem v Brně soud provedl důkaz protokolem o prohlášení majetku ze dne 8.10.2001, předávacím protokolem ze dne 11.10.2000 o předání úředních dokladů od roku 1991 – 2000 odpůrcem V.H., likvidátoru SAMAB s.r.o. v likvidaci, usnesením o ustanovení znalce č.j. 13 C 50/1996-133 ze dne 15.11.2001, předložením dokladů (účetní evidence) ze dne 8.7.2002, vrácením účetních dokladů ze dne 23.9.2003, znaleckým posudkem č. 10/2003 vypracovaným Doc.Ing. Jaroslavem Sedláčkem ze dne 22.8.2003 a doplněním tohoto znaleckého posudku ze dne 8.12.2004. Z protokolu o prohlášení majetku sepsaného u Městského soudu v Brně dne 8.10.2001 vyplývá, že k jednání soudu byl předvolán V.H., likvidátor povinného. Ten uvedl, že povinný nemá zřízen u žádného peněžního ústavu účet. Povinný má dlužníky, u kterých má peněžité pohledávky. Z movitých věcí vlastní telefax, rok pořízení 1995, zůstatková cena 2.210,- Kč. Povinný nemá žádné nemovitosti ani nevlastní spoluvlastnický podíl na žádné z nich. O žádném dalším majetku povinného likvidátor nevěděl. Likvidátor zde dále uvedl, že k dispozici nemá veškeré účetnictví povinného. Z předávacího protokolu ze dne 11.10.2000 bylo zjištěno, že dne 11.10.2000 předala firma SAMAB s.r.o. zastoupená odpůrcem účetní doklady od roku 1991 do roku 2000 likvidátorovi společnosti Ing. V.H., který je převzal. V příloze je potom uvedeno, jaké části účetnictví za příslušné roky byly převzaty. Z dopisu Antonína Zralého, advokáta Městskému soudu v Brně ke sp.zn. 13 C 50/1996 soud zjistil, že soudu byly předloženy knihy analytické evidence společnosti SAMAB spol. s r.o. za rok 1994, celkem 10 ks šanonů s účetnictvím. Ve věci projednávané u Městského soudu v Brně sp.zn. 13 C 50/1996 byl usnesením ze dne 15.11.2001 ustanoven znalcem z oboru ekonomika doc.Ing. Jaroslav Sedláček, CSc. a bylo mu uloženo podat znalecký posudek, kterým měl z účetní evidence společnosti SAMAB spol. s r.o. v likvidaci, příp. firmy BRABE spol. s r.o. zjistit, zda v období roku 1995 – 1995 dostala společnost SAMAB spol. s r.o. vyplacenou částku 100.000,- Kč od TV Bingo s.r.o. Znalecký posudek byl podán znalcem pod č. 10/2003 dne 25.8.2003. Závěr znalce je, že předložené podklady společnosti BRABE s.r.o. nejsou použitelné k požadovanému zjištění. Soud dále dle návrhu navrhovatele učinil řadu dotazů na příslušné státní orgány a společnosti s tímto výsledkem:

- Finanční úřad Brno III sdělil, že u daňového subjektu SAMAB spol. s r.o. nearchivuje dokumenty z let 1994 – 2001.
- Moravský zemský archiv v Brně, IČ: 70979146 sdělil, že dne 22.9.2006 mu byly předány pouze tyto dokumenty: Společenská smlouva – 1991, Notářský zápis 2000 – 2001 a Osvědčení o registraci 1996 – 2001. Kopie těchto dokumentů soudu zaslal. K těmto předloženým listinám navrhovatel uvedl, že pro spor jsou irrelevantní.

Pokračování:

- 9 -

15/41 Cm 71/2010-802

- Odpůrce soudu sdělil, že účetnictví společnosti SAMAB spol. s r.o. nemá k dispozici, v souvislosti se vstupem společnosti do likvidace bylo účetnictví předáno likvidátorovi společnosti, který s ním naložil tak, jak uvedl v rámci své svědecké výpovědi.

- Ani pokus navrhovatele o zjištění informací o hospodaření společnosti SAMAB s.r.o., příp. o příjmech odpůrce od Městské správy sociálního zabezpečení Brno nebyl úspěšný. Městská správa sociálního zabezpečení Brno sice soudu sdělila, že odpůrce byl veden v její evidenci od 1.12.1997 do 31.1.2011 jako zaměstnanec u zaměstnavatele DISTRA spol. s r.o. Brno a jako OSVČ od 1.1.1994 do 31.12.2001 a zaslala soudu přehledy příjmů odpůrce za toto období, avšak navrhovatel z nich žádné skutečnosti významné pro tento spor nevyvodil.

K otázce ekonomického fungování společnosti SAMAB s.r.o., později RUKOLD Brno s.r.o. v likvidaci, byly provedeny i důkazy notářskými zápisy z rejstříkového spisu této společnosti. Notářský zápis NZ 388/96, N 484/96 ze dne 17.12.1996 je zápisem z jednání valné hromady společnosti a obsahuje rozhodnutí o rozdělení zisku za rok 1995. Odpůrce jako jediný společník obchodní společnosti SAMAB s.r.o. při výkonu působnosti valné hromady rozhodl o rozdělení zisku za rok 1995 tak, že po zákonném přidělení části zisku do rezervního fondu zbývá čistý zisk ve výši 237.775,34 Kč, ztráta z roku 1994 činí částku 179.224,73 Kč. K výplatě tak byla přidělena částka 58.550,61 Kč. V notářském zápisu č. NZ 423/98, N 413/98 ze dne 8.9.1998 je potom zaznamenáno, že hospodaření společnosti za období roku 1996 skončilo čistým ziskem ve výši 451.188,81 Kč. Částka ve výši 23.000,- Kč byla přidělena jako dotace rezervnímu fondu a částka 428.188,81 Kč byla po odvodu 25 % daně vyplacena společníkovi. Dále je zde konstatováno, že hospodaření společnosti za období roku 1997 skončilo čistým ziskem ve výši 383.899,58 Kč. Celá tato částka měla být po odvodu 25 % daně vyplacena společníkovi – odpůrci. Z dalších notářských zápisů č. NZ 186/97, N 221/97 ze dne 28.4.1997, notářského zápisu č. NZ 325/2000, N 369/2000 ze dne 9.10.2000 a notářského zápisu č. NZ 366/2001, N 408/2001 ze dne 19.9.2001 potom pouze vyplývá ta skutečnost, že odpůrce v nich vystupuje jako jediný společník obchodní společnosti SAMAB s.r.o. v působnosti valné hromady a vydává rozhodnutí jediného společníka společnosti, např. o změně sídla společnosti, předmětu podnikání společnosti, případně zrušení společnosti SAMAB s.r.o. s likvidací.

Dále soud provedl důkazy smlouvami o převodu obchodního podílu mezi společníky společnosti SAMAB s.r.o. Z.J. a odpůrcem ze dne 19.12.1994 a mezi R.L. a odpůrcem z téhož data a doklady o převzetí finančních částek za prodej obchodního podílu ze dne 19.12.1994 od Z.J. a R. L.. Ze smluv o převodu obchodního podílu soud zjistil, že předmětem převodu byl obchodní podíl na společnosti SAMAB s.r.o. Za převod obchodního podílu Z.J. bylo dohodnuto zaplacení 50.000,- Kč, převzetí této částky paní Z.J. je potvrzeno na dokladu o převzetí finanční částky ze dne 19.12.1994 podpisem jmenované. Svůj obchodní podíl ve společnosti SAMAB s.r.o. prodal R.L. odpůrci za dohodnutou částku 30.000,- Kč, z dokladu o převzetí finanční částky podepsaného R.L. potom vyplývá, že tuto částku převzal dne 19.12.1994.

Soudu byla předložena dále rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31.12.1994 účetní jednotky SAMAB s.r.o. a výkaz zisků a ztrát ve zkráceném rozsahu k 31.12.1994 stejné společnosti. Z těchto listin soud neučinil žádná pro rozhodnutí ve věci podstatná zjištění, neboť tyto listiny nesvědčí o tom, jakým způsobem byl případný zisk společnosti rozdělen.

Pokračování:

- 10 -

15/41 Cm 71/2010

Soud v průběhu řízení přistoupil i k ustanovení znalce Vysoké školy ekonomické v Praze, oceňování majetku Praha, IČ: 61384399, jako znalce v oboru ekonomika ceny a odhady a uložil mu vypracovat znalecký posudek, ve kterém odpoví na tyto otázky:

1. jaká byla reálná tržní hodnota obchodního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o., IČ 15545776, ke dni 7.3.1995

2. jaká byla reálná tržní hodnota obchodního podílu B. P., CSc. ve společnosti SAMAB spol. s r.o. ke dni 7.3.1995
3. pokud nebude možné určit reálnou tržní hodnotu obchodního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o. ke dni 7.3.1995, určit jaká byla reálná tržní hodnota obchodního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o. ke dni 31.12.1994
4. pokud nebude možné určit reálnou tržní hodnotu obchodního podílu Doc. RNDr. B. P., CSc. ve společnosti SAMAB spol. s r.o. ke dni 7.3.1995, určit jaká byla hodnota obchodního podílu B. P., CSc. ve společnosti SAMAB spol. s r.o. ke dni 31.12.1994
5. jaké byly důvody ztráty společnosti SAMAB spol. s r.o. v účetním období roku 1994
6. zda lze z údajů o hospodaření, které jsou k dispozici, učinit závěr o existenci finančních, účetních nebo hospodářských operací v účetním období roku 1994 nebo 1995, které by měly vliv na hodnotu obchodního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o. a v případě, že lze takový závěr učinit, o jaké operace se jednalo a jakým způsobem hodnotu obchodního jmění společnosti SAMAB spol. s r.o. ovlivnily
7. zda a v jaké výši byl vyplacen zisk společnosti SAMAB spol. s r.o. společníku P.B., nar. XXXXX v období od 7.3.1995 do 7.3.1998
8. nechť znalec porovná společnost SAMAB, spol. s r.o. s jinými společnostmi, které v dané době, tj. v letech 1994-1995 provozovaly obdobnou činnost (vydávání reklamních a inzertních periodik) zejména z pohledu jejich hospodářských výsledků (výnosy, náklady, zisk)
9. nechť se znalec vyjádří k vývoji hodnoty obchodního podílu navrhovatele ve společnosti SAMAB, spol. s r.o. a vývoji tržní hodnoty této společnosti od roku 1994 do roku 1997, když vyjde mimo jiné i z účetní závěrky za rok 1997, která je založena ve spise a ve sbírce listin obchodního rejstříku Krajského soudu v Brně a která obsahuje finanční údaje o hospodaření společnosti SAMAB, spol. s r.o. za roky 1996 a 1997 a vyjádří se nakolik rozdílná byla finanční situace společnosti k datu 7.3.1995, popřípadě 31.12.1994 oproti situaci společnosti k 31.12.1996 a 31.12.1997, popřípadě, zda lze uvést, čím byly tyto změny způsobeny.

Znalecký posudek byl zpracován pod č. 138B81/2012 dne 28.5.2012. Znalci zjistili při zpracování znaleckého posudku, že soudní spis z pohledu znalců neobsahuje téměř žádné potřebné podklady. Jediným relevantním podkladem v tomto spisu byla rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31.12.1994 a k témuž datu sestavený výkaz zisků a ztrát za společnost SAMAB spol. s r.o. Z uvedených výkazů lze usuzovat pouze velmi orientačně na možnou reálnou hodnotu obchodního jmění společnosti SAMAB s.r.o. ke dni 31.12.1994. Údaje pouze ve zkráceném výkazu zisku a ztrát bez patřičných komentářů neumožní dostatečné odpovědi ohledně hospodaření podniku a závěry mohou být tak činěny jen ve spekulativní rovině. Znalci dospěli k závěru, že na otázky soudu tudíž není možné odpovědět, neboť údaje, které měli k dispozici neumožňující dostačující odpověď na otázky.

Poté co byly ke znaleckému posudku vneseny navrhovatelem námitky, znalecký ústav ve svém stanovisku z 11.9.2012 v příloze tohoto vyjádření zaslal soudu základní

Pokračování:

- 11 -

15/41 Cm 71/2010-803

seznam podkladů, které by bylo nezbytné zajistit, aby mohly být zodpovězeny otázky položené v zadání znaleckého posudku. Jedná se o čtyři strany formátu A4 informací o majetku společnosti, aktivech a pasivech, informací o podniku, předpokladech rozvoje podniku, zejména je požadováno předložení účetní závěrky k datu nejbližší předcházejícímu požadovanému datu ocenění. Takové listiny soud ani žádný z účastníků řízení neměl k dispozici. Navrhovatel požadoval, aby znalecký posudek byl doplněn na základě vyjádření

bývalých společníků společnosti SAMAB spol. s r.o., které by byly poskytnuty přímo znalci. Soud k doplnění tohoto znaleckého posudku nepřistoupil, neboť má za to, že vypracování znaleckého posudku tak, jak byl soudem v předchozím období zadán, není pro rozhodnutí ve věci potřebné (viz. odůvodnění rozsudku dále).

Při právním posuzování věci soud vycházel ze závěrů odvolacího a dovolacího soudu, které nárok uplatněný v návrhu – nárok navrhovatele na zaplacení částky 5,000.000,- Kč z titulu zaplacení dohodnuté ceny za převod obchodního podílu ve společnosti SAMAB spol. s r.o. označili za nárok nedůvodný. Odvolací a dovolací soud dospěl k závěru, že smlouva o převodu obchodního podílu uzavřená mezi navrhovatelem a odpůrcem dne 7.3.1995 je absolutně neplatným právním úkonem z důvodu, že smlouva neobsahuje žádný údaj o úplatnosti či bezúplatnosti převodu či ceně za převod obchodního podílu. Dovolací soud však soudu prvního stupně uložil, aby nárok navrhovatele posoudil i z titulu nároku z bezdůvodného obohacení. Upozornil na možnost vydržení obchodního podílu (usnesení Nejvyššího soudu ČR uveřejněné pod č. 50/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) a uložil soudu, aby se zabýval i otázkou, zda se P.B. na úkor navrhovatele bezdůvodně neobohatil a zda není navrhovateli povinen obohacení vydat, neboť P.B. na základě neplatné smlouvy vykonával práva společníka (užíval) obchodní podíl navrhovatele. Soud se tedy nejprve zabýval otázkou, zda odpůrce obchodní podíl navrhovatele mohl vydržet. Podle § 134 odst. 1 občán.zák. oprávněný držitel se stává vlastníkem věci má-li ji nepřetržitě v držbě po dobu 3 let, jde-li o movitost, a po dobu 10 let, jde-li o nemovitost. Tak, jak již uvedl Nejvyšší soud ČR, jako soud dovolací, jeho standardní judikatura v současné době připouští možnost vydržení i obchodního podílu, přičemž vydržecí doba trvá jako u věci movité 3 roky (viz. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 1216/2005 ze dne 29.8.2007 publikované ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod publikačním číslem R 50/2008). Aby k vydržení mohlo dojít, musel být po celou vydržecí dobu držitel oprávněným držitelem, tedy držitelem, který je v dobré víře, že obchodní podíl drží po právu. Oprávněným držitelem dle ust. § 130 odst. 1 občán.zák. je totiž takový držitel, který je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc nebo právo patří. V pochybnostech se má za to, že je držba oprávněná. V této otázce soud dospěl k závěru, že odpůrce nemohl být v době po 7.3.1995 v dobré víře, že obchodní podíl navrhovatele drží oprávněně, neboť si musel být vědom, že se s navrhovatelem za převod obchodního podílu finančně nevyrovnal, tedy nezaplatil mu cenu převáděného obchodního podílu. O tom, že odpůrce si byl vědom, že za převod obchodního podílu náleží společníku, který obchodní podíl převádí, finanční protiplnění – dohodnutá cena obchodního podílu, svědčí řada jednání mezi společníky společnosti SAMAB s.r.o., kdy jednali o ceně společnosti a také o ceně, za kterou budou obchodní podíly převedeny. O povědomí odpůrce o povinnosti zaplatit za převod obchodního podílu jeho dohodnutou cenu (pokud nebyl dohodnut převod bezúplatný), svědčí i smlouvy uzavřené mezi odpůrcem a dalšími společníky společnosti SAMAB spol. s r.o. panem R.L. a paní Z.J., kteří dne 19.12.1994 uzavřeli s odpůrcem smlouvy o převodu obchodního podílu mezi společníky společnosti SAMAB s.r.o. a v těchto smlouvách byl dohodnut úplatný převod obchodního podílu – u paní Z.

Pokračování:

- 12 -

15/41 Cm 71/2010

J. bylo dohodnuto zaplacení 50.000,- Kč, u R. L.30.000,- Kč a tyto částky byly skutečně uvedeným osobám vyplaceny. Ve svých výpovědích svědci R.L. a Z.J. rovněž uváděli, že při jednáních o převodu obchodních podílů ve firmě SAMAB s.r.o. byla stanovena hodnota společnosti (asi 12 mil. Kč) a společníci se dohodli, že za převod obchodních podílů bude zaplacená převádějícím společníkům adekvátní hodnota jejich obchodního podílu v závislosti na hodnotě společnosti. Při jednáních se částky za obchodní podíly měnily a bylo dojednáváno zaplacení ceny obchodních podílů v řádu milionů Kč (např. navrhovatel měl dostat za převod

obchodního podílu cca 3 mil. Kč). Ústavní soud ČR ve svém nálezu sp.zn. III. ÚS 50/04 ze dne 3.6.2004 při hodnocení dobré víry držitele věci vyslovil závěr, že dobrá víra držitele se musí vztahovat i na existenci platné smlouvy, kterou měla být převedena. Nejvyšší soud ČR pak ve svém rozhodnutí sp.zn. 2 Cdon 1178/96 ze dne 28.4.1997 dovedl, že při posouzení dobré víry nelze vycházet jen z posouzení subjektivních představ držitele, ale že dobrá víra se musí vztahovat i k okolnostem, za nichž vůbec mohlo právo vzniknout, tedy i k právnímu důvodu (titulu), který by mohl mít za následek vznik práva. Základem pro posouzení toho, zda šlo tedy o držbu oprávněnou, je otázka, zda při zachování běžné opatrnosti mohl mít držitel pochybnosti, že mu věc (resp. v tomto případě obchodní podíl) patří. Vady, které obsahovala smlouva o převodu obchodního podílu ze dne 7.3.1995, jsou takové povahy, že si jich strany smlouvy měly být vědomy. Z jednání stran jednoznačně vyplynulo, že obchodní podíl navrhovatele měl být převeden na odpůrce úplatně. Přesto samotná smlouva žádné ujednání o úplatnosti obchodního podílu neobsahovala. Tento důvod neplatnosti smlouvy je seznatelný z jejího samotného obsahu. Odpůrce tedy k závěru o neplatnosti smlouvy nepotřeboval žádné další informace, jejichž případný nedostatek by tak mohl vést k závěru, že o vadách převodu nemohl vědět a že by snad byl v dobré víře, že mu obchodní podíl patří. K závěru o tom, že vady smlouvy o převodu obchodního podílu spočívající v nedostatku jejich podstatné náležitosti působí neexistenci dobré víry, je možné poukázat i na další rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR např. sp.zn. 22 Cdo 61/2001 z 2.2.2009. Soud tedy dospěl k závěru, že odpůrce obchodní podíl navrhovatele nevydržel a nikdy k němu nenabyl vlastnické právo.

Dále se soud zabýval otázkou, zda v souvislosti s držbou (užíváním) obchodního podílu navrhovatele v době od 8.3.1995 do 8.3.1998 se odpůrce na úkor navrhovatele nějakým způsobem neobohatil. To, že odpůrce obchodní podíl navrhovatele po 8.3.1995 držel, užíval, zcela jasně vyplývá ze všech notářských zápisů, jimiž byl v řízení prováděn důkaz, které zaznamenávají rozhodnutí odpůrce jako jediného společníka obchodní společnosti SAMAB s.r.o. při výkonu působnosti valné hromady (např. rozhodnutí o rozdělení zisku za rok 1995, rozhodnutí o změně sídla společnosti v roce 1997, vymezení předmětu podnikání společnosti a z pozdější doby rozhodnutí o zrušení společnosti SAMAB s.r.o. s likvidací). Navrhovatel, pokud se týká tohoto možného nároku z titulu bezdůvodného obohacení, ve svých doplněných tvrzeních uvedl, že nárok by mohl spočívat v tom, že odpůrce si vyplatil podíl na zisku za toto období, připadající na obchodní podíl navrhovatele, čímž se odpůrce na úkor navrhovatele bezdůvodně obohatil. Odpůrce připustil, že za rok 1995 vytvořila obchodní společnosti SAMAB spol. s r.o. zisk a tento byl rozdělen rozhodnutím valné hromady tak, že odpůrci bylo k výplatě určeno 58.550,61 Kč (rozhodnutí valné hromady ze dne 17.12.1996), na odpůrce tak v souvislosti s podílem navrhovatele připadla částka 24.396,10 Kč před zdaněním, po zdanění tato částka činila 18.297,10 Kč. Výplata žádných dalších částek odpůrci, která by byla vázána na obchodní podíl navrhovatele ve společnosti SAMAB s.r.o., v řízení nebyla zjištěna a navrhovatel ani žádnou takovou konkrétní skutečnost netvrdil. Soudu se nepodařilo ani objasnit, jaká byla ekonomická situace

Pokračování:

ve společnosti SAMAB spol. s r.o. v době následující po 7.3.1995, zda tato společnost vytvářela v jednotlivých rocích zisk a jak tento zisk byl rozdělen, příp. na jaké účely použit. Soudu ani účastníkům řízení se nepodařilo získat účetnictví společnosti SAMAB spol. s r.o. ani opatřit údaje od příslušného finančního úřadu, či listiny z archivu, popř. relevantní listiny a údaje z jiných zdrojů. Rovněž ustanovený znalec Vysoká škola ekonomická v Praze z oboru ekonomika ceny a odhady nebyl schopen vzhledem k nedostatku podkladových informací odpovědět na otázky stanovené v usnesení soudu, kterým bylo vypracování znaleckého posudku zadáno, jenž se částečně měl týkat i ekonomického fungování společnosti SAMAB

spol. s r.o. a znalecký posudek pro nedostatek podkladů vypracován nebyl. Vzhledem k výše uvedenému závěru soudu o tom, že k vydržení obchodního podílu navrhovatele odpůrcem nedošlo a vzhledem k dále uvedeným závěrům soudu ohledně aktivní legitimace osoby, která může požadovat vydání chybně vyplaceného podílu na zisku ve společnosti, soud nezařadil dopracování znaleckého posudku a nezabýval se dále ani finančním oceněním obchodního podílu odpůrce ve společnosti SAMAB spol. s r.o. Podle § 123 odst. 1 obč.zák. společníci se podílejí na zisku určeném valnou hromadou k rozdělení mezi společníky v poměru svých obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Podle odst. 4 tohoto ustanovení platí, že podíl na zisku vyplacený v rozporu s těmito ustanoveními, jsou společníci povinni společnosti vrátit. Uvedená ustanovení tak, jak na to poukazoval i odpůrce, vymezují, kdo je aktivně a pasivně legitimován ve sporu, který vznikne mezi společností a společníky nebo mezi jednotlivými společníky o nesprávně vyplacené podíly na zisku společnosti. Nesprávně vyplacený podíl na zisku musí společník vrátit společnosti a ta znovu rozhodne o jeho správném vyplacení. Vrácení nesprávně vyplaceného podílu společníkovi tedy po tomto společníkovi musí požadovat společnost, nikoliv jiný společník společnosti, jak je tomu v daném případě. Soud dospěl k závěru, že navrhovatel není v tomto případě oprávněn požadovat po jiném společníkovi společnosti SAMAB spol. s r.o. vydání případně nesprávně vyplaceného obchodního podílu, když z výše uvedeného závěru soudu o tom, že odpůrce obchodní podíl navrhovatele ve společnosti SAMAB spol. s r.o. nevydržel, vyplývá, že i v době po 7.3.1995 byl navrhovatel společníkem společnosti SAMAB spol. s r.o. Nutno je také poukázat na skutečnost, že soud z provedeného dokazování nezjistil, výjma roku 1995, že by nějaký podíl na zisku vázící se k obchodnímu podílu navrhovatele, byl společností odpůrci vyplacen. Soud tedy neshledal nárok navrhovatele oprávněný ani z tohoto důvodu a proto žalobu zamítnul, aniž by se zabýval dalšími námitkami vznášenými odpůrcem (jako například námitka promlčení nároku).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. Ve věci byl plně úspěšný odpůrce a soud mu proto přiznal náhradu nákladů. Za náklady účelně vynaložené odpůrcem považoval:

- 4 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“), ve znění účinném do 31.8.20061 (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, odvolání proti rozsudku pro zmeškání ze dne 1.4.2004, doplnění odvolání ze dne 29.3.2005 a vyjádření k žalobě ze dne 27.12.2005) v sazbě podle § 7 bod 6 advokátního tarifu ve výši 17.750,- Kč za 1 úkon právní služby. Celkem 71.000,- Kč.

- 4 režijní paušály podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve znění účinném do 31.8.20062 ve výši 75,- Kč na jeden úkon právní služby. Celkem 300,- Kč.

Pokračování:

- 14 -

15/41 Cm 71/2010

- 8 úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve znění účinném od 1.9.2006 (písemná podání ze dne 20.9.2010, 29.11.2010, 14.12.2010, 28.11.2011, 20.7.2012, 19.1.2015, 21.4.2015, 28.4.2015) v sazbě podle § 7 bod 6 advokátního tarifu ve výši 28.300,- Kč za 1 úkon právní služby. Celkem 226.400,- Kč. Z odpůrcem požadovaných úkonů soud neuznal za účelně vynaložené úkony právní pomoci za písemná vyjádření z 3.6.2013, 3.10.2013 a 5.12.2014, neboť se u nich opakují závěry předchozích vyjádření.

- 8 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve znění účinném od 1.9.2006 ve výši 300,- Kč na jeden úkon právní služby. Celkem 2.400,- Kč.

- 3 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, ve znění účinném do 31.8.2006 (účast na jednání před soudem dne 30.1.2006, 6.3.2006, 29.5.2006) v sazbě podle § 7 bod 6 advokátního tarifu ve výši 17.750,- Kč za 1 úkon právní služby. Celkem 53.250,- Kč. Z odpůrcem požadovaných úkonů soud neuznal úkon právní pomoci za jednání 21.3.2003, protože takové soudní jednání se nekonalo (první soudní jednání ve věci se konalo až 22.9.2003).

- 3 režijní paušály podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve znění účinném do 31.8.2006 ve výši 75,- Kč na jeden úkon právní služby. Celkem 225,- Kč.

- 17 úkonů právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu ve znění účinném od 1.9.2006 (účast na jednání před soudem dne 2.10.2007 – účast na jednání před odvolacím soudem, 9.8.2010, 4.10.2010, 29.11.2010 – jednání přesahující 2 hodiny, 7.2.2011 – jednání přesahující 2 hodiny, 4.4.2011 – jednání přesahující 2 hodiny, 23.5.2011 – jednání přesahující 2 hodiny, 8.8.2011, 26.9.2011, 25.9.2013, 9.12.2014, 10.2.2015, 21.4.2015) v sazbě podle § 7 bod 6 advokátního tarifu ve výši 28.300,- Kč za 1 úkon právní služby. Celkem 481.100,- Kč. Z odpůrcem požadovaných úkonů soud neuznal úkon právní pomoci za jednání dne 15.1.2015, protože takové soudní jednání se nekonalo.

- 13 režijních paušálů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve znění účinném od 1.9.2006 ve výši 300,- Kč na jeden úkon právní služby. Celkem 3.900,- Kč.

- Zvýšení odměny za právní služby a náhrad hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu v celkové výši 970.800,- Kč o daň z přidané hodnoty ve výši 21 % (sazba platná ke dni rozhodování soudu), tzn. o částku 176.101,- Kč.

- Zaplacený soudní poplatek ve výši 200.000,- Kč za odvolání proti rozsudku pro zmeškání.

Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. soud rozhodl o nákladech státu. Ve sporu byl úspěšný odpůrce, proto je navrhovatel povinen nahradit České republice náklady, které stát platil. Navrhovatel byl od placení soudních poplatků v plném rozsahu usnesením č.j. 41 Cm 475/1999-14 ze dne 22.7.2003 (právní moc 29.8.2003) osvobozen. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 482/2006-190 ze dne 2.10.2007 (právní moc 15.11.2007) bylo navrhovateli odňato osvobození od soudních poplatků přiznané usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22.7.2007 č.j. 41 Cm 475/1999-14 v rozsahu 2/10 (20 %). Z nákladů, které stát ve věci platil, po právní moci tohoto usnesení, tedy po 15.11.2007, je tak navrhovatel povinen (protože nebyl ve sporu úspěšný) nahradit České republice část nákladů v rozsahu 20 %

Pokračování:

- 15 -

15/41 Cm 71/2010-805

z nákladů vynaložených státem. Stát po 15.11.2007 vynaložil tyto náklady: 28.600,- Kč vyplacených Mgr. Vladimírovi Dvořáčkovi, advokátovi, jako odměna navrhovateli ustanoveného zástupce za dovolací řízení, která sestává z paušální náhrady hotových výdajů 300,- Kč a odměny za právní zastoupení ve výši 28.300,- Kč, na základě usnesení č.j. 41 Cm 475/99-260 ze dne 8.1.2009 (právní moc 16.1.2009), 20 % z této částky činí 5.720,- Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení prostřednictvím Krajského soudu v Brně k Vrchnímu soudu v Olomouci.

Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložená tímto usnesením, lze navrhnout výkon rozhodnutí u obecného soudu povinného.

Krajský soud v Brně
dne 5.5.2015

JUDr. Radka Semelová, v.r.
samosoudce

Za správnost:
Jaroslava Bártová